

KOMISJONI TEATIS**Suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014 (mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete põhiteabedokumente) kohaldamiseks****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2017/C 218/02)

1. SISSEJUHATUS

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrusega (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente (edaspidi „määrus (EL) nr 1286/2014“),⁽¹⁾ on kehtestatud ühtsed eeskirjad PRIIPi koostaja esitatava põhiteabedokumendi vormi ja sisu kohta ning ühtsed eeskirjad põhiteabedokumendi esitamiseks jaeinvestoritele PRIIPi koostaja, müüja või tootenõustaja poolt.
- (2) Põhiteabedokumendiga võetakse kasutusele ühine standard jaeinvestoritele esitatava teabe kohta mitmesuguste PRIIPide puhul ning dokument võimaldab jaeinvestoritel tutvuda PRIIPide peamiste omaduste, riskide, potentsiaalse tootluse ja kuludega, neid võrrelda ning teha selle põhjal teadlikke investeerimisotsuseid.
- (3) Käesoleva teatise eesmärk on lihtsustada määruse (EL) nr 1286/2014 rakendamist ja järgimist, ühtlustades võimalikke tõlgenduslikke erinevusi liikmesriikide vahel. Teatis tugineb sidusrühmadelt saadud tagasisidele komisjoni poolt 11. juulil 2016 korraldatud tehnilisel seminaril PRIIPide raamistiku kasutuselevõtu teemal ning hilisematele päringutele komisjoni, Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aadressil.
- (4) Teatis ei sisalda ja sellega ei kehtestata uusi õigusnorme. Komisjoni seisukoht ei piira mis tahes tõlgendust, mida Euroopa Liidu Kohus võib määrusele (EL) nr 1286/2014 edaspidi anda, ega selle määruse alusel vastu võetud mis tahes delegeeritud õigusakti või rakendusakti.

2. SUUNISED

- (5) Määrusega (EL) nr 1286/2014 hõlmatud tooted

Jaeinvesteerimistoodete ja kindlustustoodete koostajad ning nende toodete jaeinvestoritele müüjad või tootenõustajad kohustuvad hindama, millised tooted peavad vastama määruse (EL) nr 1286/2014 sätetele. Hindamisel tuleb eelkõige arvesse võtta iga toote konkreetseid majanduslikke omadusi ja lepingutingimusi.

- (6) Jaeinvestoritele tasuta kättesaadavaks tehtavad tooted

Toodet, mille omandamise eest ei pea jaeinvestor tasuma, st et puudub nii esialgne makse kui ka igasugune edasiste finantskohustuste risk, ei loeta investeeringuks määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 lõike 1 tähenduses ning järelikult ei ole sellele vaja põhiteabedokumenti.

- (7) Valikuvõimalusi pakkuvad PRIIPid

Võttes arvesse valikuvõimalusi pakkuvate PRIIPide eriomadusi, nimelt seda, kus määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 8 lõikes 3 nõutavat teavet iga alusinvesteeringu võimaluse kohta ei saa esitada ühes kokkuvõtlikus eraldiseisvas põhiteabedokumendis, võimaldab määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 6 lõige 3 erandi tegemist üksnes üheainsa põhiteabedokumendi vormist. Erandi ulatust arvestades peavad selliste valikuvõimalusi pakkuvate PRIIPide koostajad järgima kõiki muid määruse (EL) nr 1286/2014 sätteid. Seega peab põhiteabedokument, mis on koostatud kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/653⁽²⁾ (edaspidi „komisjoni delegeeritud määrus“) artikli 10 punktiga b ja koostoimes komisjoni delegeeritud määruse artikli 14 lõikega 1, vastama ka määruse (EL) nr 1286/2014 artiklitele 13 ja 14.

⁽¹⁾ ELT L 352, 9.12.2014, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 8. märtsi 2017. aasta delegeeritud määrus 2017/653, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente, kehtestades regulatiivsed tehnilised standardid seoses põhiteabedokumentide esitusviisi, sisu, läbivaatamise ja muutmise ning selliste dokumentide esitamise nõude täitmise tingimustega (ELT L 100, 12.4.2017, lk 1).

- (8) Kindlustuspõhised investeerimistooted, mille alusinvesteeringu võimalused on PRIIPid või muud kui PRIIPid

Määruse (EL) nr 1286/2014 kohaselt peavad kõik kindlustuspõhised investeerimistooted vastama ühtsetele nõuetele jaeinvestoritele põhiteabedokumendi esitamise kohta, sõltumata sellest, kas nende PRIIPide alusinvesteeringu võimalused on PRIIPid või mitte.

- (9) Muudatused olemasolevates PRIIPides, sh mõistes „PRIIPi koostaja“

Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 lõikes 4 on „PRIIPi koostaja“ määratletud kui üksus, kes koostab PRIIPi või üksus, kes muudab olemasolevat PRIIPi, sealhulgas muudab selle riski ja tootluse profiili või PRIIPi investeerimisega seotud kulusid.

See määratlus hõlmab näiteid olemasoleva PRIIPi muutmise kohta, mille tulemusel saaks üksusest „PRIIPi koostaja“ määruse (EL) nr 1286/2014 tähenduses, ja muid näiteid. Määruse (EL) nr 1286/2014 eesmärk on tagada, et põhiteabedokumendis esitatud teave oleks täpne, õiglane, selge, ei eksitaks jaeinvestoreid ning võimaldaks neil eri PRIIPe võrrelda ja nende eriomadusi põhjalikult mõista. Olemasoleva PRIIPi noteerimine järelturul ei pruugi aga automaatselt viidata muutusele, mis muudab riski ja tootluse profiili või asjaomase PRIIPiga seotud kulusid.

- (10) Territoriaalne kohaldamisala

Määrust (EL) nr 1286/2014 kohaldatakse kõigi PRIIPi koostajate suhtes ning jaeinvestoritele liidu territooriumil kättesaadavaks tehtud PRIIPide müüjate ja tootenõustajate suhtes, kaasa arvatud kolmandatest riikidest pärit kõnealused üksused ja isikud. Seega kui jaeinvestorid otsustavad liidu territooriumil märkida või osta kolmanda riigi PRIIPe, kohaldatakse määruse (EL) nr 1286/2014 nõudeid. Sellistel juhtudel ja kooskõlas määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 13 lõikega 1 peab nimetatud PRIIPide müüja või tootenõustaja esitama jaeinvestorile põhiteabedokumendi.

Vajaduse korral tuleb järgida ja täita valdkondlikke eeskirju, kus on sätestatud tingimused, mille alusel PRIIPide kolmandatest riikidest pärit koostajad, müüjad või tootenõustajad tohivad liidus tegutseda (¹).

Kui PRIIP tehakse kättesaadavaks üksnes investoritele väljaspool liitu, ei ole põhiteabedokument nõutav.

- (11) Avatud pakkumised 1. jaanuaril 2018

Määruses (EL) nr 1286/2014 ei ole sätestatud spetsiifilist üleminekulist õiguskorda PRIIPide kohta, mis on jaeinvestoritele kättesaadavaks tehtud enne 1. jaanuari 2018 ja mis on neile pärast seda kuupäeva jätkuvalt kättesaadav, mistõttu kehtib määrus ka nende PRIIPide suhtes.

- (12) 31. detsembriks 2017 lõpevad pakkumised

Kui PRIIPi ei tehta alates 1. jaanuarist 2018 enam jaeinvestoritele kättesaadavaks ning muudatused olemasolevates kohustustes tulenevad üksnes enne seda kuupäeva kokkulepitud lepingutingimustest, siis ei ole põhiteabedokument nõutav.

Kui nimetatud lepingutingimused võimaldavad PRIIPist väljumist, kuid see PRIIP ei ole pärast 1. jaanuari 2018 enam teistele jaeinvestoritele kättesaadav, siis ei ole põhiteabedokument nõutav.

(¹) Näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. jaanuari 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (ELT L 26, 2.2.2016, lk 19), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1), Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvantsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt vöörandatavasse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisel lubamisel avaldatava prospekti kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64).

(13) Põhiteabedokumentide kasutamine eurofondide poolt

Vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad ehk eurofondid ja alternatiivsed investeerimisfondid, mille suhtes kehtib investorile esitatava põhiteabe koostamise kohustus, on siseriikliku õiguse alusel kuni 31. detsembrini 2019 vabastatud määruse (EL) nr 1286/2014 sätete kohaldamisest selle määruse artikli 32 lõike 1 alusel. Määruses (EL) nr 1286/2014 ei ole aga sätteid, mis võimaldaksid investorile esitatava põhiteabe asendamist põhiteabedokumendiga.

(14) Põhiteabedokumentide tõlkimine

Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 7 kohaselt tuleb põhiteabedokument esitada selle liikmesriigi nõutud keeles, kus PRIIPi levitatakse, nii et jaainvestorid dokumendist aru saaksid. Asjaolu, et PRIIPi müüja või tootenõustaja veebisait on ligipääsetav jaainvestoritele ka teistest liikmesriikidest peale liikmesriigi, kus kõnealune isik PRIIPi levitab (st PRIIPi ei ole neile jaainvestoritele kättesaadavaks tehtud), ei tähenda, et põhiteabedokument tuleb tõlkida nimetatud teiste liikmesriikide nõutud keeltesse.

Määruses (EL) nr 1286/2014 ei ole sõnaselgelt sätestatud, kes peaks põhiteabedokumendi tõlkima, kui PRIIP tehakse kättesaadavaks piiriülevalt. Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 11 põhjal on aga selge, et tõlke täpsuse eest vastutab PRIIPi koostaja. Ühtlasi on määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 5 lõikes 1 sätestatud, et tõlgitud põhiteabedokument tuleb avaldada PRIIPi koostaja veebisaidil.

(15) Tsiviilvastutus alusinvesteeringu võimalusi käsitleva teabe eest

Määruse (EL) nr 1286/2014 artiklis 11 ei välistata, et PRIIPi koostaja suhtes võidakse kohaldada tsiviilvastutust, kui eri investeerimisvõimalusi käsitlev konkreetne teave osutub eksitavaks või ebatäpseks või on vastuolus õiguslikult siduvate lepingueelsete dokumentide ja lepingudokumentide asjaomaste osadega või määruses (EL) nr 1286/2014 ja komisjoni delegeeritud määruses sätestatud nõuetega.

(16) Turustuskanalid

Määruses (EL) nr 1286/2014 ei eristata jaainvestorile nõustamisega või ilma nõustamiseta müüdüd PRIIPe nendest, mis jaainvestor on omandanud omal algatusel või muul viisil. Iga jaainvestoritele kättesaadavaks tehtud PRIIPi kohta peab PRIIPi koostaja koostama ja oma veebisaidil avaldama vastava põhiteabedokumendi ning selle PRIIPi müüja või tootenõustaja peab esitama nimetatud põhiteabedokumendi jaainvestoritele.

(17) Üksnes vahendajate kaudu müüüvad PRIIPid

Isegi kui PRIIPi müüüvad üksnes muud isikud peale PRIIPi koostaja, on viimane määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 5 lõike 1 alusel kohustatud koostama ja oma veebisaidil avaldama asjaomase toote põhiteabedokumendi.

(18) PRIIPi levitamine ilma põhiteabedokumendita

PRIIPi müüja või tootenõustaja peab esitama jaainvestoritele põhiteabedokumendi vastavalt määruse (EL) nr 1286/2014 artiklile 13. PRIIPi levitamine ilma põhiteabedokumendita on määruse (EL) nr 1286/2014 rikkumine.

(19) Koos PRIIPiga pakutav muu toode

Kui PRIIPiga koos pakutakse muud toodet ja see muu toode ei mõjuta määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 8 lõike 3 punktides a–h osutatud teavet, tohib kõnealuse PRIIPi põhiteabedokumendis osutada muule tootele üksnes peatükis „Muu asjakohane teave“.

(20) Põhiteabedokumendi muutmine

Määrus (EL) nr 1286/2014 ei võimalda põhiteabedokumendi, sh pealkirjade ja peatükkide järjekorra mis tahes muutmist.

(21) Põhiteabedokumendi pikkus

Määruses (EL) nr 1286/2014 on selgesti sätestatud, et põhiteabedokument on lühike dokument, mis koostatakse kokkuvõtlikult ja trükituna maksimaalselt kolmel A4 lehel.

(22) Pädeva asutuse täpsustamine

Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 8 lõike 3 punktis a on nõutud üksnes seda, et põhiteabedokument peab sisaldama teavet PRIIPi koostaja pädeva asutuse kohta, st teavet selle liikmesriigi pädeva asutuse kohta, kus PRIIPi koostaja on asutatud, sõltumata sellest, kas PRIIPi koostaja tegutseb piiriüleselt või mitte.

(23) Põhiteabedokumendid nõudmise peale või reaalajas

Määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 10 lõike 1 kohaselt peab PRIIPi koostaja muutma põhiteabedokumenti, kui läbivaatamine viitab vajadusele teha sellesse muudatusi. Muudetud põhiteabedokument tehakse kiiresti kättesaadavaks. Määruses (EL) nr 1286/2014 ega komisjoni delegeeritud määruses ei ole nõutud, et PRIIPi koostajad esitaksid põhiteabedokumente nõudmise peale või reaalajas. Kui komisjoni delegeeritud määruses ei ole sätestatud teisiti, sõltub sagedus, millega koostaja peab põhiteabedokumendi läbi vaatama ja seda muutma, PRIIPi laadist ja sellest, mil määral põhiteabedokumendis esitatud teave on jätkuvalt täpne ega ole eksitav.

Samal ajal on lubatud süsteemid põhiteabedokumendi koostamiseks nõudmise peale või „reaalajas“, tingimusel et muudetud põhiteabedokumendid vastavad määruse (EL) nr 1286/2014 nõuetele, sh PRIIPi koostaja veebisaidil avaldamise nõudele.
